

Nota m.b.t. herijking
subsidieverstrekking
gemeente Elburg

1. Aanleiding en verantwoording

In het collegeprogramma 2018-2022 heeft het toenmalige college de wens geuit het subsidiebeleid van gemeente Elburg te evalueren. In 2020 heeft de rekenkamercommissie het gemeentelijk subsidiebeleid onderzocht. De uitkomsten van het onderzoek van de rekenkamercommissie zijn mede aanleiding om de Algemene subsidieverordening en de op grond daarvan vastgestelde nadere regelingen (subsidieregelingen) aan te passen.

In dit document informeert het college uw raad over de uitgangspunten die we hanteren bij de aanpassing van de Algemene subsidieverordening en de nadere regels.

Daarbij wordt voor uw raad het subsidieproces op hoofdlijnen geschetst.

2. Uitgangspunten en kaders

Dit hoofdstuk beschrijft de algemene uitgangspunten van het subsidiebeleid en welke inhoudelijke kaders van toepassing zijn.

Hiervoor kijken we welke financieringsvorm - subsidie, inkoop of lening - passend en/of ondersteunend is bij het behalen van beleidsdoelen. Wanneer subsidie de meest passende vorm van financiering is, gelden de uitgangspunten en kaders als opgenomen in dit hoofdstuk. Dat is de basis voor de uitwerking van het vervolgtraject (Algemene subsidieverordening, nadere regels, begrotingssubsidies, incidentele subsidies) en heeft daarmee invloed op de samenwerking tussen de subsidieontvanger en –verstrekker. Bij de toepassing van dit subsidiebeleid is het belangrijk dat er duidelijk beleid is op de maatschappelijke thema's die relevant zijn bij het verstrekken van subsidies.

Met subsidies kunnen gemeenten beleidsdoelen realiseren die ze belangrijk vinden voor de inwoners en ondernemers in hun gemeente. Bijvoorbeeld op het gebied van welzijn, sport, cultuur, leefbaarheid en duurzaamheid. Zonder subsidies is het moeilijk(er) om die doelstellingen in een gemeente te verwezenlijken.

2.1 Juridisch kader

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) is de wettelijke basis om subsidies te kunnen verstrekken. In artikel 4:21 lid 1 wordt het begrip subsidie als volgt gedefinieerd: 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.' In artikel 4:23, eerste lid, staat dat een bestuursorgaan in beginsel alleen subsidie mag verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt.

Wat een subsidie is, is gedefinieerd in artikel 4:21 van de Awb en bevat de volgende componenten:

1. Aanspraak op financiële middelen;
2. Door een bestuursorgaan verstrekt;
3. Met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager;
4. Anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten

De Algemene subsidieverordening (ASV) legt vast waaraan een subsidieaanvraag moet voldoen. In de ASV zijn onder andere de subsidiesoorten benoemd, de weigeringsgronden, de aanvraagtermijnen en de voorwaarden voor verantwoording. De ASV wordt door uw raad vastgesteld.

In nadere regels is uitgewerkt voor welke activiteiten subsidie aangevraagd kan worden en welke criteria daarbij gelden. Nadere regels mogen op grond van de ASV door het college worden vastgesteld.

2.2 Subsidies

De gemeente Elburg kent drie soorten subsidies.

Begrotingssubsidie. Een begrotingssubsidie is een subsidie die is opgenomen in de begroting van de gemeente. De uitvoering kan plaatsvinden op basis van een subsidieovereenkomst. De begrotingssubsidie wordt voor een bepaald tijdvak verleend, met afspraken over het budget, activiteiten, prestaties en verantwoording.

Incidentele subsidie. Deze subsidie is voor een eenmalige activiteit of een project (voor maximaal vier jaar).

Wettelijke subsidies. Deze subsidie geeft de gemeente voor de uitvoering van bepaalde sociale, maatschappelijke of culturele activiteiten die de gemeente belangrijk vindt. Met behulp van een normbedrag en objectieve kwantitatieve gegevens wordt de hoogte van de subsidie vastgesteld. In nadere regels worden de criteria voor de wettelijke subsidies vastgelegd.

2.3 Inhoudelijk kader

In beleidsdoelen staat wat we als gemeente Elburg willen bereiken. De raad of het college stelt in beleidsnota's en bij de programmabegroting inhoudelijke en financiële kaders vast. Zo kan er richting worden geven aan de beleidsdoelen van de gemeente.

Subsidiering is een belangrijk instrument voor het realiseren van onze gemeentelijke ambities en doelen. Met subsidies kunnen inwoners, ondernemers, vrijwilligersorganisaties en instellingen activiteiten realiseren die onze lokale samenleving dienen en die passen binnen ons gemeentelijk beleid. Indien een aanvraag om subsidie wordt ingediend dan verlenen wij alleen subsidie wanneer een activiteit bijdraagt aan de ambities en beleidsdoelen van onze gemeente.

Op subsidiëring door (het college van) de gemeente Elburg zijn de Awb, en/of de ASV met daarbij de nadere regels van toepassing.

2.4 Uitgangspunten

Gemeente Elburg waardeert het dat inwoners, ondernemers en organisaties zich inzetten voor een mooier Elburg.

Voordat een subsidieaanvraag gedaan wordt, biedt de gemeente de mogelijkheid aan om in gesprek te gaan over de plannen en activiteiten van aanvrager. Onderstaande uitgangspunten nemen we mee in deze gesprekken.

De nadere regels zijn altijd leidend bij de aanvraag van een wettelijke subsidie. Bij een begrotingssubsidie of een incidentele subsidie kijken we eerst samen met de aanvrager hoe een activiteit bijdraagt aan maatschappelijke en gemeentelijke beleidsdoelen. De begrotingssubsidies worden jaarlijks vastgesteld door de raad.

Gemeente Elburg heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd die zij belangrijk vindt. Deze uitgangspunten tellen mee bij een subsidieverlening en worden voor de wettelijke subsidies meegenomen in de verdere uitwerking van de nadere regels. In een nadere regel kan ook tot uitdrukking worden gebracht hoe zwaar de uitgangspunten wegen.

Deze uitgangspunten voor subsidieverlening heeft gemeente Elburg geformuleerd:

- Activiteit past bij de gemeentelijke doelstellingen
- Uitgaan van vertrouwen
- Subsidie is aanvullend op eigen inkomsten
- Maatschappelijke bijdrage en meerwaarde
- Duurzaamheid staat voorop
- Samenwerken met anderen om actief bij te dragen
- Subsidieprocedure is eenvoudig en transparant
- Ruimte voor maatwerk
- Ondersteuning bieden aan het subsidieproces

Activiteit past bij de gemeentelijke doelstellingen

De activiteit levert concreet resultaat op en draagt bij aan een beoogd maatschappelijk effect voor Elburg. Het is hierbij erg belangrijk dat doelen van het beleid goed geformuleerd zijn, zodat we kunnen toetsen in welke mate de activiteiten bijdragen aan een beoogd maatschappelijk effect. In beleid wordt geschetst wat het beoogde maatschap effect is. Dit wordt in een nadere regel vertaald naar het doel van de subsidieregeling en welke activiteiten worden gesubsidieerd om dit doel te behalen.

Belangrijke beleidsdoelen en beleidsnotities zijn omschreven in bijlage A.

Uitgaan van vertrouwen

Vertrouwen is de basis in de samenwerking tussen subsidieaanvrager en de gemeente. De subsidieontvanger krijgt daarom de ruimte om activiteiten op eigen wijze in te vullen. De gemeente vraagt aan de subsidieontvanger haar te informeren over de uitvoering van de activiteit, zodat we van elkaar kunnen leren. Als er wijziging of omstandigheden zijn die de hoogte of duur van de subsidie beïnvloeden, moet de subsidieontvanger dit tijdig melden bij de gemeente Elburg.

Subsidie is aanvullend op eigen inkomsten

We willen graag dat een subsidieontvanger niet volledig afhankelijk is van de gemeente.

Een aanvrager kan subsidie ontvangen wanneer activiteiten niet alleen door eigen middelen of door middelen van anderen bekostigd kunnen worden. Van de aanvrager wordt verwacht dat deze zich inspant om eigen middelen te verwerven. De aanvrager moet aangeven welke financiële bijdrage zelf of door anderen verleend wordt. Een locatie, benodigde materialen en de inzet van vrijwilligers vallen ook onder een eigen bijdrage.

Maatschappelijke bijdrage en meerwaarde

Tegenover de verstrekking van een subsidie staat een tegenprestatie in activiteiten waarvoor de subsidie is aangevraagd. Gemeente Elburg stimuleert initiatieven om het maatschappelijke effect van de activiteit te vergroten. Bijvoorbeeld door bij te dragen aan een inclusieve samenleving; door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te betrekken bij het organiseren van de activiteit of wanneer een subsidieontvanger bewust bijdraagt aan duurzaamheid door duurzame materialen te kopen en/of maatschappelijk verantwoord in te kopen.

Samenwerken met anderen om actief bij te dragen

Als gemeente stimuleren en faciliteren we samenwerking om actief bij te dragen aan maatschappelijke opgaven.

Samenwerking versterkt de gemeenschapszin. Samenwerking verbindt mensen en organisaties en kan leiden tot verrassende initiatieven waarbij soms ook inhoudelijke activiteiten en disciplines elkaar versterken. Een neveneffect is dat er kansen zijn om efficiënter te werken.

De gemeente stimuleert en faciliteert dat (subsidie)partijen elkaar opzoeken en samen gaan werken. Daarbij wordt verschil gemaakt tussen professionele en informele organisaties. De gemeente verwacht dat professionele organisaties zoveel mogelijk de activiteiten (waarvoor ze subsidie aanvragen) samen met anderen uitvoeren. Zo ontstaat een effectief aanbod in onze gemeente. Bij informele organisaties stimuleren we de samenwerking met anderen ook, maar dit is geen must.

Voorbeeld:

Een koor en muziekvereniging organiseren een gezamenlijk concert. Hierdoor ontstaat verbinding, uitbreiding van de activiteiten en kunnen ze de kosten en baten van een concert met elkaar delen.

Subsidieprocedure is eenvoudig en transparant

Gemeente Elburg wil dat het aanvragen van een subsidie en ook het beslissen en verantwoorden over een subsidie eenvoudig is en transparant. Met andere woorden het subsidieproces moet gebruikersvriendelijk zijn met minimale administratieve lasten.

Met een eenvoudig en transparant subsidieproces kan iedereen in Elburg – al dan niet met hulp van de gemeente - een subsidie aanvragen. Hiermee heeft iedereen de mogelijkheid bij te dragen aan de maatschappelijke doelen van de gemeente.

Ruimte voor maatwerk

Hoewel uniformiteit en transparantie van het subsidieproces voorop staan wil gemeente Elburg ruimte laten voor maatwerk. Soms sluit maatwerk beter aan bij de gemeentelijke doelstellingen of omdat zo meer recht gedaan wordt aan de bedoeling van beleid.

Ondersteuning bieden aan het subsidieproces

Wanneer het nodig is geeft de gemeente ondersteuning bij het doen van een subsidieaanvraag. Deze ondersteuning gaat verder dan alleen het geven van advies of helpen bij het invullen van het aanvraagformulier. We stellen voor om een subsidiecoördinator aan te stellen die overzicht heeft over alle regels en subsidies. Die verbindt en verbetert hiermee het proces waardoor de gemeente meer maatschappelijke waarde kan halen uit de subsidies. Naast de coördinator heeft de subsidieaanvrager een vaste aanspreekpartner (inhoudelijk) bij de gemeente. Die persoon staat de subsidieaanvrager met raad en daad bij als daar behoefte aan is. Dit zowel bij de aanvraag en verantwoording van en over de subsidie, als ook tijdens de uitvoering van de activiteit.

3 Subsidieproces

Gemeente Elburg heeft een transparant subsidieproces. Bij begrotingssubsidies en incidentele subsidies vindt het proces plaats conform de Algemene wet bestuursrecht. Bij de wettelijke subsidies staan de regels in de Algemene subsidieverordening en de daarbij behorende nadere regels. Bij beschikking wordt vervolgens vastgelegd onder welke voorwaarden subsidieverlening plaatsvindt.

We willen subsidieaanvragen (zoveel mogelijk) digitaal laten aanvragen en behandelen. Het aanvragen is al digitaal mogelijk via onze website. Komende jaren verwachten we nog veel ontwikkelingen op het gebied van digitalisering. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en aanverwante wetsontwikkelingen zijn hierbij leidend. Als de digitale weg een drempel is, blijft het mogelijk om schriftelijk subsidie aan te vragen, indien gewenst.

3.1 Inhoudelijke en financiële beoordeling

Elke subsidieaanvrager moet weten waarop de aanvraag wordt getoetst en beoordeeld. Daarom is gemeente Elburg transparant over de verplichtingen en criteria.

Informatie over het subsidieproces staat beschreven op onze website. Begrotingssubsidies en incidentele subsidies worden behandeld volgens de Algemene wet bestuursrecht (titel 4.2 Awb). De ASV en de nadere regels, in geval van wettelijke subsidies, kunnen via overheid.nl ingezien worden. Bij deze subsidieaanvragen wordt beoordeeld of deze volgens de ASV en nadere regels zijn ingediend. Vervolgens is er een inhoudelijke en financiële beoordeling.

3.2 Het subsidieproces in stappen

Het subsidieproces in de Awb en/of de ASV en de nadere regel is leidend. Hieronder geven we weer uit welke stappen het subsidieproces over het algemeen bestaat:.

- Aanvrager dient verzoek in
- Gemeente toetst en beoordeelt aanvraag aan de hand van criteria
- Subsidieaanvraag wordt toegekend
- Gemeente verstrekt subsidie aan aanvrager bij toekenning
- Subsidieaanvrager geeft verantwoording over ontvangen subsidie
- Gemeente controleert uitvoering van subsidiebedragen
- Gemeente publiceert toegekende subsidie op overheid.nl wanneer dit onderdeel van de Wet open overheid ingaat

Soms moet een aanvraag afgewezen worden. In dat geval wordt contact opgenomen met aanvrager om dit aan te kondigen. Dat gesprek kan nieuwe informatie opleveren en leiden tot een andere beoordeling. Zo mogelijk wordt op andere (subsidie)mogelijkheden gewezen. Daarna wordt de beschikking verzonden.

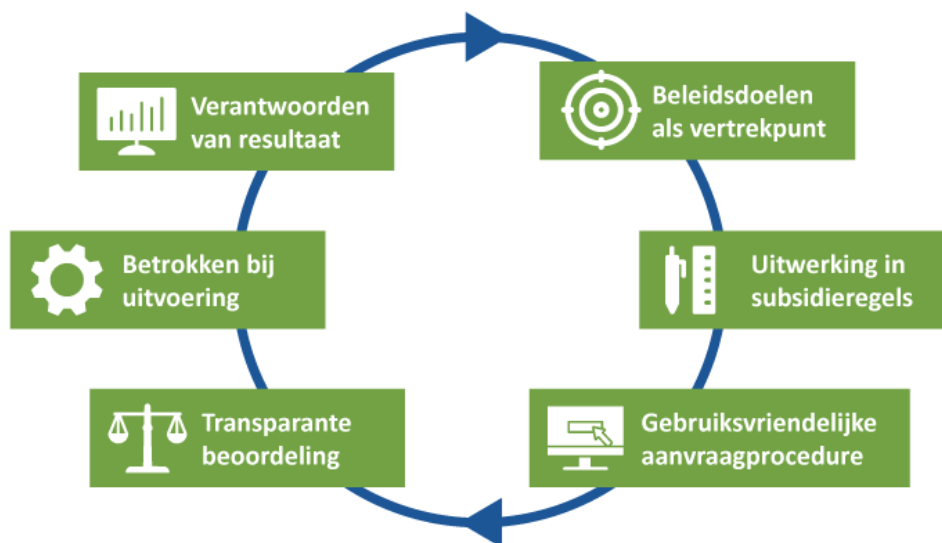
3.3 Verantwoorden, van elkaar leren en verbeteren

Gemeente Elburg vindt 'Werken volgens de bedoeling' belangrijk. Ons werk moet van betekenis zijn voor de samenleving. Het maatschappelijke effect is daarbij belangrijk. Het hele proces van subsidieverlening is ondersteunend aan deze manier van werken.

Het monitoren van en verantwoording laten afleggen over subsidies doen we om meerdere redenen. We doen dat omdat we zo de voortgang van de activiteiten en gewenste effecten kunnen bewaken, we input krijgen voor beleid, projecten kunnen verbeteren en van elkaar kunnen leren.

We maken onderscheid in verantwoording al naar gelang de omvang van de subsidie. Dit staat in de ASV. De controle op de subsidieaanvraag, de uitvoering en de verantwoording dient zo eenvoudig mogelijk plaats te vinden. Hoe lager de subsidie, hoe eenvoudiger de verantwoording.

Of de activiteit daadwerkelijk heeft bijgedragen aan het gemeentelijk beleid is aan de gemeente om te onderzoeken. De subsidieontvanger levert daar via de subsidieverantwoording gegevens voor aan. Bij de monitoring van de effecten die we willen realiseren met behulp van de subsidies willen we gebruik maken van een combinatie van cijfers en de ervaringen. Het gaat dus naast de cijfers ook om het ophalen van verhalen bij medewerkers en klanten van subsidiepartners (tellen & vertellen). Hierdoor kunnen de cijfers worden geduid en nuances worden aangebracht.

We willen op twee niveaus monitoren:

- Maatschappelijk resultaat. Hiermee bedoelen we het monitoren van de uitgesproken ambitie en de grotere maatschappelijke opgaven. Zoals 'gezond en veilig opgroeien' of 'Elburg klimaatneutraal'. Deze opgaven laten zich door de brede formulering niet altijd eenvoudig vangen in goed meetbare indicatoren. Bovendien wordt de maatschappij op veel manieren en door verschillende factoren beïnvloed.
- Uitvoeringsinformatie. Het gaat daarbij om het in beeld brengen van wat er gedaan is en welk direct effect dat heeft gehad. Verschillende soorten uitvoeringsinformatie zijn relevant.

3.4 Meerjarig subsidiëren

Tot nu toe worden de meeste subsidies jaarlijks aangevraagd en verleend. Komende jaren willen we experimenteren met het toekennen van meerjarige subsidies. Het college werkt dit in de ASV en de nadere regels verder uit.

In de ASV en de nadere regels leggen we vast in welke mate eigen inkomsten een rol spelen bij het vaststellen van subsidies.

Bij alle subsidievormen ligt het voor de hand rekening te houden met de eigen inkomsten van organisaties.

3.5 Subsidiecoördinator

Om de het overzicht te hebben over alle subsidies en activiteiten en het proces van subsidiëren efficiënter en beter te maken, beschikt de gemeente over een subsidiecoördinator. Deze coördinator stimuleert de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, zoekt mee naar andere subsidiemogelijkheden en heeft grip op de verschillende nadere regels.

Ook verbindt de coördinator verschillende aanvragers en beleidsgebieden aan elkaar waardoor de gemeente meer impact kan maken.

Daarnaast zorgt de subsidiecoördinator van gemeente Elburg ervoor dat partijen die subsidie hebben aangevraagd of ontvangen elkaar kunnen ontmoeten. Met als doel om met elkaar in gesprek te gaan over de maatschappelijke opgaven en de speerpunten van een buurt, wijk of dorp. En om van elkaar te leren en met elkaar op te trekken of samen te werken.

De gemeente heeft een subsidiecoördinator die:

- binnen het subsidieproces zorgt voor het organiseren en betrekken van de juiste collega's voor de integrale toetsing van de jaarlijkse aanvragen;
- binnen het subsidieproces zorgt voor het organiseren van de ondersteuning aan subsidiepartijen;
- zorgdraagt voor de implementatie van het subsidiebeleid en hierbij zowel intern de collega's betreft (integraal) als extern de subsidiepartijen;
- vraagbaak en aanspreekpunt is voor subsidie gerelateerde zaken zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau;
- indien nodig afstemt met de concernjuristen over juridische componenten van subsidies.

Bijlage A Beleidsdoelen

Sociaal domein

- Inwoners (jong en oud) kunnen gezond en veilig oud worden
- Inwoners (jong en oud) kunnen meedoen en talenten blijvend ontwikkelen
- Inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam, voelen zich bij elkaar betrokken
- Inwoners ervaren (eigen) regie over hun leven
- Sociaal isolement beperken/eliminieren
- Inwoners worden gezonder/vitaler (positieve gezondheid)
- Inwoners kijken naar elkaar om
- Inwoners zetten zich vrijwillig in voor Elburg
- Versterken van de eigen kracht en het sociale netwerk
- Elburg wordt inclusiever; iedereen telt en doet mee
- Senioren blijven zo lang mogelijk thuis wonen
- Mantelzorgers worden individueel en collectief ondersteund
- Ondersteuning is preventief en laagdrempelig beschikbaar en moet complexe problematiek voorkomen
- Passende zorg binnen de financiële kaders

Cultuur en erfgoed

- In stand houden van monumenten
- Zichtbaar maken en houden van ons erfgoed
- Bewustwording/trots op geschiedenis en cultuur/erfgoed
- Geschiedenis tot leven brengen (educatief en participatief - op bezoek bij museum en museum op bezoek bij)
- Geschiedenis van de gemeente levend houden
- Ontwikkelen en uitvoeren van kunst- en cultuureducatie en participatie - meedoen aan samenleving
- Amateurkunsten en talentontwikkeling; mogelijkheden bieden in ontwikkeling en educatie
- Lezen en taal voor iedereen in de gemeente
- Het bevorderen van lezen en kennismaken met literatuur
- Themajaar - verbinding samenhang - (geschiedenis, cultuur en kunst)
- Kunst, cultuur en erfgoedgerichte activiteiten en evenementen
- Laten kennismaken kunst en cultuur
- Muziekeducatie, theater, musical overige kunstdisciplines en activiteiten

Toerisme en evenementen

- Stimuleren sociale cohesie inwoners
- Bezoekers kennis laten maken met cultuurhistorisch Erfgoed van Elburg
- Zichtbaar maken van erfgoed
- Aantrekken bezoekers van buiten de regio
- Zichtbaar maken van mogelijkheden op de Veluwe (regionaal)
- Spreiding van toeristen door het jaar heen

Duurzaamheid

- Samen naar een gezonde veilige en duurzame balans tussen mens, ruimte en gebruik
- Duurzaam energieneutraal en klimaatbestendig zijn in 2050
- Inspireren en mobiliseren van inwoners, ondernemers en organisaties om deze doelen te behalen
- Inwoners stimuleren om de tuin klimaatbestendiger te maken
- Stimuleren van huiseigenaren de woning te verduurzamen en toekomst bestendig te maken
- Stimuleren van maatschappelijk vastgoedeigenaren om eigendommen te verduurzamen
- Mensen met lage inkomens en/of slecht geïsoleerde woning, dan wel een hoge energierekening stimuleren om energiebesparende maatregelen toe te passen
- Toepassen van energiebesparende maatregelen bij mensen met lage inkomens en/of slecht geïsoleerde woning, dan wel een hoge energierekening